

Информация за финансиран на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс по Национална научна програма „ВИХРЕН – 2021”
Основна научна област:
Химия (физически науки и инженерство)
№ на договор:
КП-06-ДВ-1
Начална дата на проекта и срок на договора:
01.05.2021 г.
Заглавие на проекта:
Идентифициране на повърхностни структури от тип АВ _n посредством усъвършенствано изотопно маркиране
Базова организация:
Институт по обща и неорганична химия – БАН
Партньорски организации:
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
акад. проф. дхн Константин Хаджииванов
Общ размер на договореното финансиране:
1 325 000 лв.

Резюме на проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

Повърхностните явления са в основата на такива технологично важни процеси като адсорбция и катализ. Комплексите на повърхността могат да имат различна структура и състав и често се образуват структури от тип AV_n . Те могат да бъдат разделени на два вида: (i) близначни съединения, образувани чрез адсорбция, където А е център от повърхността и В е лиганд, и (ii) повърхностни структури, в които атомът А е гост; типични примери са повърхностни оксо-аниони като нитрати и карбонати.

Идентифицирането на повърхностните AV_n комплекси и определянето на тяхната структура са изключително важни задачи. Така например, образуването на близначни комплекси по време на адсорбция води до значително увеличаване на адсорбционния капацитет и улеснява взаимодействието между две адсорбирани молекули. Повърхностни аниони с различни структури могат да се различават драстично по химични свойства, включително реактивност.

Вибрационната спектроскопия, включваща изотопно белязани молекули, е ключов метод за установяване на структурата на AV_n повърхностни съединения. Той е относително добре развит за прости системи, напр. дикарбонили, но остава практически неизследван за по-сложни системи. Повърхностните оксо-аниони в момента се описват доста схематично и има само инцидентни изотопни изследвания, насочени към установяване на тяхната структура. Следователно е необходимо да се разработят нови подходи, които ще позволят недвусмислено определяне на структурата на видовете AV_n в по-сложни случаи.

Целта на настоящия проект е да се разработи и приложи методология, базирана на вибрационна спектроскопия на изотопно белязани съединения и паралелни изследвания с метода на функционала на плътността, за недвусмислено установяване на структурата на повърхностните съединения от тип AV_n . Реализацията на проекта ще подобри значително познанията ни за близначните съединения и анионните структури на повърхността. Това ще окаже въздействие не само върху научните общности от областта на химията и физиката, но и извън тях.

Членове на научния колектив

Организации/участници ¹	Бележка ²
Базова организация:	
Институт по обща и неорганична химия – БАН	
Ръководител на научния колектив	
акад. проф. дхн Константин Хаджииванов	
Участници:	
Партньорска организация:	
Участници:	
Партньорска организация:	
Участници:	
Партньорска организация:	
Участници:	

¹ Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник като включите и участниците, които са работили по проекта не през целия период за изпълнение на проекта

² Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), или учен от чужбина (УЧ).